

14. 05. 2020.

MATEMATIKA 6.

Dijeljenje decimalnih brojeva decimalnim brojem

Udžbenik 222. - 223. str.

Naslov prepisite u bilježnicu!

PONOVIMO

Decimalni broj dijelimo decimalnim brojem tako da :

U djeljeniku i djelitelju pomičemo decimalnu točku udesno za onoliko mjesta koliko je bilo decimala u djelitelju.

Ako djeljenik ima manji broj decimala nego djelitelj, dopišemo mu potreban broj nula.

Ako je djeljenik prirodni broj, dopišemo mu onoliko nula koliko ima decimala u djelitelju.

PRIMJER 1.

Odredimo ako je : $0.13 \cdot \text{} = 0.00039$.

Rješenje:

$$0.13 \cdot \text{} = 0.00039$$

$$\text{} = 0.00039 : 0.13$$

$$\text{} = 0.003$$

Sjeti se:
Ako je $a \cdot b = c$,
onda je $b = c : a$.

$$\begin{array}{r} \cdot 100 \quad \cdot 100 \\ 0.00039 : 0.13 = 0.039 : 13 = 0.003 \\ \underline{00} \\ 03 \\ 39 \\ 0 \end{array}$$

Provjera: $0.13 \cdot 0.003$

$$\begin{array}{r} 0.00039 \\ \hline 0.00039 \end{array}$$

PRIMJER 2.

Izračunajmo : $(14.6 + 7.24 + 0.2) : (5 - 4.8)$.

Rješenje :

$$\begin{aligned} & (14.6 + 7.24 + 0.2) : (5 - 4.8) \\ &= 22.04 : 0.2 \\ &= 110.2 \end{aligned}$$

Najprije računamo izraze u zagradama.

$$\begin{array}{r} 14.6 \\ 7.24 \\ + 0.2 \\ \hline 22.04 \end{array} \quad \begin{array}{r} 5.0 \\ - 4.8 \\ \hline 0.2 \end{array}$$

$$22.04 : 0.2 = 220.4 : 2 = 110.2$$
$$\begin{array}{r} 220.4 \\ : 2 \\ \hline 110.2 \end{array}$$

PRIMJER 3.

Izračunajmo : $100 : 0.04 + 5.06 \cdot 10$.

Rješenje:

$$\begin{aligned} & 100 : 0.04 + 5.06 \cdot 10 \\ &= 2500 + 50.6 \\ &= 2550.6 \end{aligned}$$

Najprije obavljamo računске radnje množenja i dijeljenja.

$$5.06 \cdot 10 = 50.6$$

$$100 : 0.04 = 10000 : 4 = 2500$$
$$\begin{array}{r} 10000 \\ : 4 \\ \hline 2500 \end{array}$$

Zadatak 1. Izračunaj:

a) $59.57 : 7.4 - 15.3 : (8 - 4.6)$

$= 59.57 : 7.4 - 15.3 : 3.4$

$= 8.05 - 4.5$

$= 3.55$

$$\begin{array}{r} 8.0 \\ - 4.6 \\ \hline 3.4 \end{array}$$

$59.57 : 7.4 = 595.7 : 74 = 8.05$

$$\begin{array}{r} 37 \\ 370 \\ 0 \end{array}$$

$15.3 : 3.4 = 153 : 34 = 4.5$

$$\begin{array}{r} 8.05 \\ - 4.50 \\ \hline 3.55 \end{array}$$

b) $100 - 8 \cdot (40.66 : 3.8 + 2.3 \cdot 0.4)$

$= 100 - 8 \cdot (10.7 + 0.92)$

$= 100 - 8 \cdot 11.62$

$= 100 - 92.96$

$= 7.04$

$40.66 : 3.8 = 406.6 : 38 = 10.7$

$$\begin{array}{r} 26 \\ 266 \\ 0 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 2.3 \cdot 0.4 \\ 00 \\ + 92 \\ \hline 0.92 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 10.70 \\ + 0.92 \\ \hline 11.62 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 11.62 \cdot 8 \\ \hline 92.96 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 100.00 \\ - 92.96 \\ \hline 7.04 \end{array}$$

Zadatak 2.

Koliko je puta broj 8.125 veći od razlike brojeva 4.35 i 1.85?

$$\begin{aligned}\text{Rješenje: } & 8.125 : (4.35 - 1.85) \\ & = 8.125 : 2.5 \\ & = 3.25\end{aligned}$$

$$\begin{array}{r} 4.35 \\ - 1.85 \\ \hline 2.50 \end{array}$$

$$8.125 : 2.5 = 81.25 : 25 = 3.25$$
$$\begin{array}{r} 62 \\ 125 \\ 0 \end{array}$$

Veći je 3.25 puta.

DOMAĆA ZADAĆA: Udžbenik str. 223.

zadaci: 3. a, b,

4. b, c,

6. a.